

5. Kiến trúc ứng dụng di động

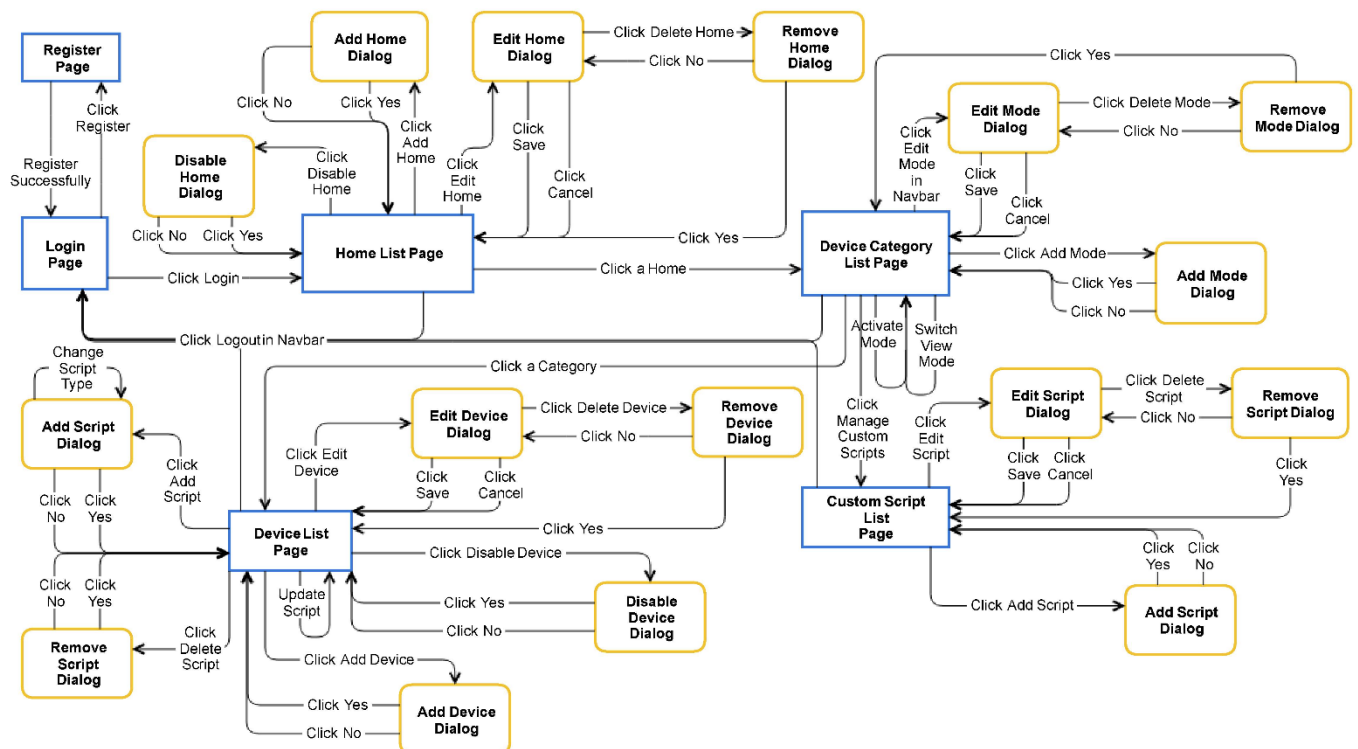
5.1. Các chức năng của ứng dụng

Ứng dụng di động nhà thông minh được thiết kế để hỗ trợ người dùng dễ dàng:

- Đăng ký và đăng nhập vào hệ thống
- Quản lý các ngôi nhà được lắp đặt hệ thống
- Quản lý các Chế độ người dùng tự tạo của ngôi nhà
- Quản lý các thiết bị hệ thống hỗ trợ được lắp đặt vào nhà
- Quản lý các Kịch bản định sẵn của từng thiết bị
- Quản lý các Kịch bản người dùng tự tạo của ngôi nhà

5.2. Kiến trúc tổng quát

Sơ đồ luồng Giao diện của ứng dụng di động:

Hình 5.1: Sơ đồ luồng Giao diện của ứng dụng di động

Ứng dụng có kiến trúc bao gồm 6 Giao diện (Page) chính là Giao diện Đăng nhập, Giao diện Đăng ký, Giao diện Danh sách các ngôi nhà, Giao diện Danh sách các kiểu thiết bị, Giao diện Danh sách các thiết bị và Giao diện Danh sách các kịch bản tự tạo. Trong mỗi Giao diện chính có các Bảng hộp thoại (Dialog) hỗ trợ người dùng thực hiện các chức năng của ứng dụng.

Giao diện Đăng ký (Register Page): Giao diện cho phép người dùng đăng ký tài khoản hệ thống với các thông tin là Tên đầy đủ, Tên đăng nhập, Mật khẩu, Xác nhận mật khẩu và địa chỉ Email. Sau khi người dùng nhập đầy đủ các thông tin và gửi lên hệ thống, một Email sẽ được gửi tới địa chỉ Email của người dùng để xác nhận các thông tin đăng ký. Giao diện này không có Bảng hộp thoại nào. Từ Giao diện này, người dùng có thể đến Giao diện đăng nhập sau khi đã gửi thông tin đăng ký.

Giao diện Đăng nhập (Login Page): Giao diện cho phép người dùng đăng nhập vào hệ thống với tên tài khoản và mật khẩu mà người dùng đã đăng ký. Giao diện này không có Bảng hộp thoại nào. Từ giao diện này người dùng có thể đi đến Giao diện đăng ký bằng cách nhấn nút Đăng ký (Register) hoặc đến Giao diện Danh sách các ngôi nhà sau khi đã đăng nhập thành công.

Giao diện Danh sách các ngôi nhà (Home List Page): Danh sách tên các ngôi nhà được lắp đặt hệ thống của người dùng được thể hiện ở Giao diện này. Với mỗi ngôi nhà, khi người dùng nhấn nút chỉnh sửa, Bảng hộp thoại Chỉnh sửa ngôi nhà sẽ hiện ra, tại đây người dùng có thể xem đầy đủ cũng như cập nhật lại thông tin của ngôi nhà, bao gồm Tên, Địa chỉ và Mô tả. Để xóa một ngôi nhà, người dùng có thể nhấn nút Xóa (Remove Home) tại Bảng hộp thoại này, một Bảng hộp thoại khác hiện lên yêu cầu người dùng xác nhận thao tác Xóa. Để thêm mới một ngôi nhà, người dùng có thể nhấn nút Thêm mới (Add Home) tại Giao diện chính để mở Bảng hộp thoại Thêm mới yêu cầu người dùng nhập đầy đủ các thông tin về nhà mới. Ngoài ra, người dùng còn có thể dừng hoạt động của hệ thống hoặc cho phép hệ thống hoạt động trở lại tại mỗi ngôi nhà thông qua việc nhấn nút Tắt/Mở (Disable/Enable). Từ giao diện này, khi nhấn Đăng xuất (Logout) từ thanh công cụ, người dùng sẽ về Giao diện Đăng nhập hoặc khi nhấn vào một ngôi nhà, người dùng sẽ tới Giao diện Danh sách các kiểu thiết bị.

Giao diện Danh sách các kiểu thiết bị (Device Category List Page): Danh sách tên các kiểu thiết bị và Danh sách tên các chế độ thuộc ngôi nhà được chọn sẽ được thể hiện ở Giao diện này. Tại đây, người dùng có thể chuyển đổi Chế độ (Mode) thông qua hộp trình đơn thả xuống (Dropdown box) hoặc kích hoạt (Activate) một Chế độ bất kì bằng cách nhấn vào tên Chế độ đó tại thanh công cụ. Để chỉnh sửa thông tin hoặc xóa một Chế độ nào đó, người dùng nhấn vào nút chỉnh sửa cạnh tên Chế độ đó tại thanh công cụ. Để thêm mới một Chế độ, người dùng có thể nhấn nút Thêm mới (Add Mode) tại giao diện chính để mở Bảng hộp thoại Thêm mới yêu cầu người dùng nhập đầy đủ các thông tin về Chế độ mới. Từ giao diện này, khi nhấn Đăng xuất (Logout) từ thanh công cụ, người dùng sẽ về Giao diện Đăng nhập, khi nhấn vào một kiểu thiết bị, người dùng sẽ tới Giao diện Danh sách các thiết bị hoặc khi nhấn vào nút Quản lý Kịch bản tự tạo (Manage Custom Scripts), người dùng sẽ tới Giao diện Danh sách các Kịch bản tự tạo.

Giao diện Danh sách các thiết bị (Device List Page): Danh sách tên, chân GPIO các thiết bị thuộc kiểu thiết bị được chọn cũng như Danh sách các Kịch bản định sẵn thuộc Chế độ được chọn của từng thiết bị được thể hiện ở Giao diện này. Với mỗi thiết bị, khi người dùng nhấn nút chỉnh sửa, Bảng hộp thoại Chỉnh sửa thiết bị sẽ hiện ra, tại đây người dùng có thể xem đầy đủ cũng như cập nhật lại thông tin của thiết bị, bao gồm Tên, Mô tả và Vị trí. Để xóa một thiết bị, người dùng có thể nhấn nút Xóa (Remove Device) tại Bảng hộp thoại này, một Bảng hộp thoại khác hiện lên yêu cầu người dùng xác nhận thao tác Xóa. Để thêm mới một thiết bị, người dùng có thể nhấn nút Thêm mới (Add Device) tại Giao diện chính để mở Bảng hộp thoại Thêm mới yêu cầu người dùng nhập đầy đủ các thông tin về thiết bị mới. Danh sách các Kịch bản thuộc một thiết bị sẽ được thể hiện khi người dùng nhấn vào thiết bị đó, người dùng có thể Xóa Kịch bản bằng cách nhấn nút Xóa ở đầu mỗi Kịch bản hoặc cập nhật lại thông tin Kịch bản như Điều kiện, Hành động hay Thời gian bắt đầu, Thời gian kết thúc thông qua các hộp trình đơn thả xuống. Ngoài ra để thêm mới một Kịch bản, người dùng có thể nhấn nút Thêm mới Kịch bản (Add Script), Bảng hộp thoại Thêm mới Kịch bản hiện ra, người dùng cần chọn Loại Kịch bản muốn thêm và xác định nội dung cho kịch bản đó. Từ giao diện này, khi nhấn Đăng xuất (Logout) từ thanh công cụ, người dùng sẽ về Giao diện Đăng nhập hoặc khi nhấn vào biểu tượng Ngôi nhà (Home) trên thanh công cụ, người dùng sẽ quay lại Giao diện Danh sách các kiểu thiết bị.

Giao diện Danh sách các Kịch bản tự tạo (Custom Script List Page): Danh sách tên các Kịch bản người dùng tự tạo thuộc Chế độ được chọn sẽ được thể hiện ở Giao diện này. Với mỗi Kịch bản tự tạo, khi người dùng nhấn nút chỉnh sửa, Bảng hộp thoại Chỉnh sửa Kịch bản tự tạo sẽ hiện ra, tại đây người dùng có thể xem cũng như cập nhật lại nội dung và tên của kịch bản. Để thêm mới một Kịch bản tự tạo, người dùng có thể nhấn nút Thêm mới Kịch bản tự tạo (Add Custom Script), Bảng hộp thoại Thêm mới Kịch bản tự tạo hiện ra yêu cầu người dùng xác định tên và nội dung cho kịch bản mới. Từ giao diện này, khi nhấn Đăng xuất (Logout) từ thanh công cụ, người dùng sẽ về Giao diện Đăng nhập hoặc khi nhấn vào biểu tượng Ngôi nhà (Home) trên thanh công cụ, người dùng sẽ quay lại Giao diện Danh sách các kiểu thiết bị.

Với cách thiết kế như trên, kiến trúc ứng dụng di động cung cấp một giao diện tương đối đơn giản nhưng vẫn đáp ứng được các nhu cầu cơ bản về việc quản lý các ngôi nhà, thiết bị, chế độ và các kịch bản điều khiển thiết bị của người dùng.

6. Hiện thực và đánh giá

6.3. Phát triển ứng dụng di động

6.3.1 Hướng phát triển ứng dụng di động

Hiện nay có 2 xu hướng phát triển ứng dụng di động chính là: Phát triển ứng dụng di động thuần túy (Native Mobile Application Development) và Phát triển ứng dụng di động lai (Hybrid Mobile Application Development).

Phát triển ứng dụng di động thuần túy (Native Mobile Application Development)

Phát triển ứng dụng di động thuần túy là phát triển một ứng dụng đặc biệt chỉ chạy trên một hệ điều hành nhất định thuộc một thiết bị nhất định, với ngôn ngữ phát triển cụ thể (như Objective-C hoặc Swift cho hệ điều hành iOS hoặc Java cho hệ điều hành Android), và thường phải thông qua điều chỉnh để có thể chạy được trên nhiều thiết bị khác nhau ^[4].

Vì ứng dụng được phát triển hoàn toàn trong môi trường dành riêng cho một hệ điều hành nhất định, với những đặc tính kỹ thuật và giao diện đặc trưng của hệ điều hành đó, nên không chỉ có lợi thế về hiệu suất, ứng dụng di động thuần túy còn có lợi thế trong trải nghiệm người dùng. Lợi thế trong trải nghiệm người dùng ở đây là ứng dụng có được sự đồng nhất về mặt giao diện và cảm nhận với nhiều ứng dụng thuần túy khác trên thiết bị. Người dùng có thể dễ dàng nắm bắt cách thức sử dụng cũng như tương tác với ứng dụng một cách nhanh chóng hơn. Ngoài ra, những ứng dụng di động thuần túy có lợi thế không nhỏ trong việc có khả năng truy cập và sử dụng một cách dễ dàng những tính năng đặc thù của thiết bị (GPS, sổ địa chỉ, camera, bộ phận cảm ứng...) ^[3].

Phát triển ứng dụng di động lai (Hybrid Mobile Application Development)

Phát triển ứng dụng di động lai là phát triển ứng dụng dựa trên nền tảng Web, sử dụng công nghệ phổ biến là HTML5 và JavaScript, được đóng gói lại trong một thành phần thuần túy (native container). Thành phần này thực hiện việc tải phần lớn thông tin lên giao diện khi người dùng truy cập qua từng chức năng của ứng dụng ^[3].

So sánh	Phát triển ứng dụng di động thuần túy	Phát triển ứng dụng di động lai
Điểm mạnh	<ul style="list-style-type: none">➤ Về mặt hiệu năng, trong hầu hết trường hợp, ứng dụng di động thuần túy chạy nhanh hơn ứng dụng lai nhưng sự chênh lệch không quá lớn và thường khó nhận biết bởi người dùng.➤ Về tính năng, ứng dụng di động thuần túy có thể dễ dàng truy cập tới phần cứng của thiết bị (camera, thiết bị thu âm...) cũng như truy cập tới các chức năng đặc quyền như sao chép, tạo, ghi dữ liệu trên bộ nhớ, thông tin danh bạ, cuộc gọi, tin nhắn... so với ứng dụng di động lai còn nhiều hạn chế về việc tận dụng toàn bộ sức mạnh của thiết bị.➤ Khi không có kết nối Internet, ứng dụng di động thuần túy có thể sử dụng những dữ liệu đã lưu trữ tạm (cache)	<ul style="list-style-type: none">➤ Người phát triển không bị hạn chế vào một hệ điều hành nhất định, có thể phát triển chỉ một ứng dụng nhưng chạy được trên nhiều hệ điều hành khác nhau.➤ Chi phí cho việc phát triển, bảo trì và nâng cấp ứng dụng sẽ được giảm thiểu đáng kể vì chỉ có một phiên bản duy nhất.➤ Ngôn ngữ lập trình cho ứng dụng di động lai là HTML và JavaScript rất phổ dụng, đa số người phát triển đều biết.

	trước đó trong khi ứng dụng lai đa phần đều cần phải có kết nối Internet để truy cập dữ liệu.	
Điểm yếu	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ứng dụng di động thuần túy không thể chạy trên nhiều hệ điều hành khác nhau, nói cách khác, một ứng dụng di động thuần túy chỉ chạy được trên một hệ điều hành nhất định. ➤ Khi muốn phát triển đa nền tảng, phát triển ứng dụng di động thuần túy sẽ có chi phí phát triển cao vì đòi hỏi khả năng thành thạo nhiều ngôn ngữ của người phát triển. ➤ Sử dụng đa dạng các phiên bản hệ điều hành gây cản trở tính tương thích của các ứng dụng di động thuần túy. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Về mặt hiệu năng, đa phần các ứng dụng di động lai không chạy nhanh bằng các ứng dụng di động thuần túy. ➤ Ứng dụng di động lai thường không tận dụng được tối đa các tính năng phần cứng, sức mạnh của thiết bị. ➤ Một số chợ ứng dụng sẽ không chấp nhận ứng dụng lai được đăng lên nếu như không hoạt động đủ trơn tru.

Bảng 6.1: So sánh điểm mạnh, điểm yếu của Phát triển ứng dụng di động thuần túy (Native Mobile Application Development) và Phát triển ứng dụng di động lai (Hybrid Mobile Application Development)^[4]

Để có thể hỗ trợ được nhiều nền tảng di động một cách dễ dàng và tiết kiệm thời gian, đồng thời vì kiến trúc ứng dụng không quá phức tạp và không đòi hỏi nhiều tới những tính năng phần cứng đặc thù của thiết bị, chúng tôi quyết định sẽ phát triển ứng dụng di động theo hướng **Phát triển ứng dụng di động lai (Hybrid Mobile Application Development)**.

Theo hướng phát triển ứng dụng di động lai, ứng dụng cần được xây dựng trên nền tảng Web. Giao diện Web của ứng dụng sẽ được thiết kế tập trung vào việc hỗ trợ cho thiết bị di động. Sau đó, chúng tôi sẽ chuyển tiếp ứng dụng từ nền tảng Web sang các nền tảng di động thông qua các công nghệ hỗ trợ.

***** (PHẦN BÊN DƯỚI KHOAN ĐƯA VÀO LATEX, ĐƯA CÁC PHẦN BÊN TRÊN TRƯỚC) *****

6.3.2 Các công nghệ sử dụng

- Để phát triển ứng dụng di động nhà thông minh, chúng tôi sử dụng 2 công nghệ chính là: AngularJS – Công nghệ chúng tôi sử dụng để phát triển ứng dụng trên nền tảng Web
- Apache Cordova – Công nghệ chúng tôi sử dụng để chuyển tiếp ứng dụng từ nền tảng Web sang các nền tảng di động.

AngularJS

Apache Cordova

Apache Cordova là một framework mã nguồn mở hỗ trợ phát triển ứng dụng di động trên nền tảng Web. Framework này cho phép sử dụng những kĩ thuật Web chuẩn như HTML5, CSS3 và JavaScript để phát

triển. Ứng dụng Web được xây dựng sẽ được chuyển tiếp thành ứng dụng trên các nền tảng di động gốc và dựa trên các API ràng buộc chuẩn để truy cập tới các chức năng của từng thiết bị như cảm biến, dữ liệu, tình trạng mạng...

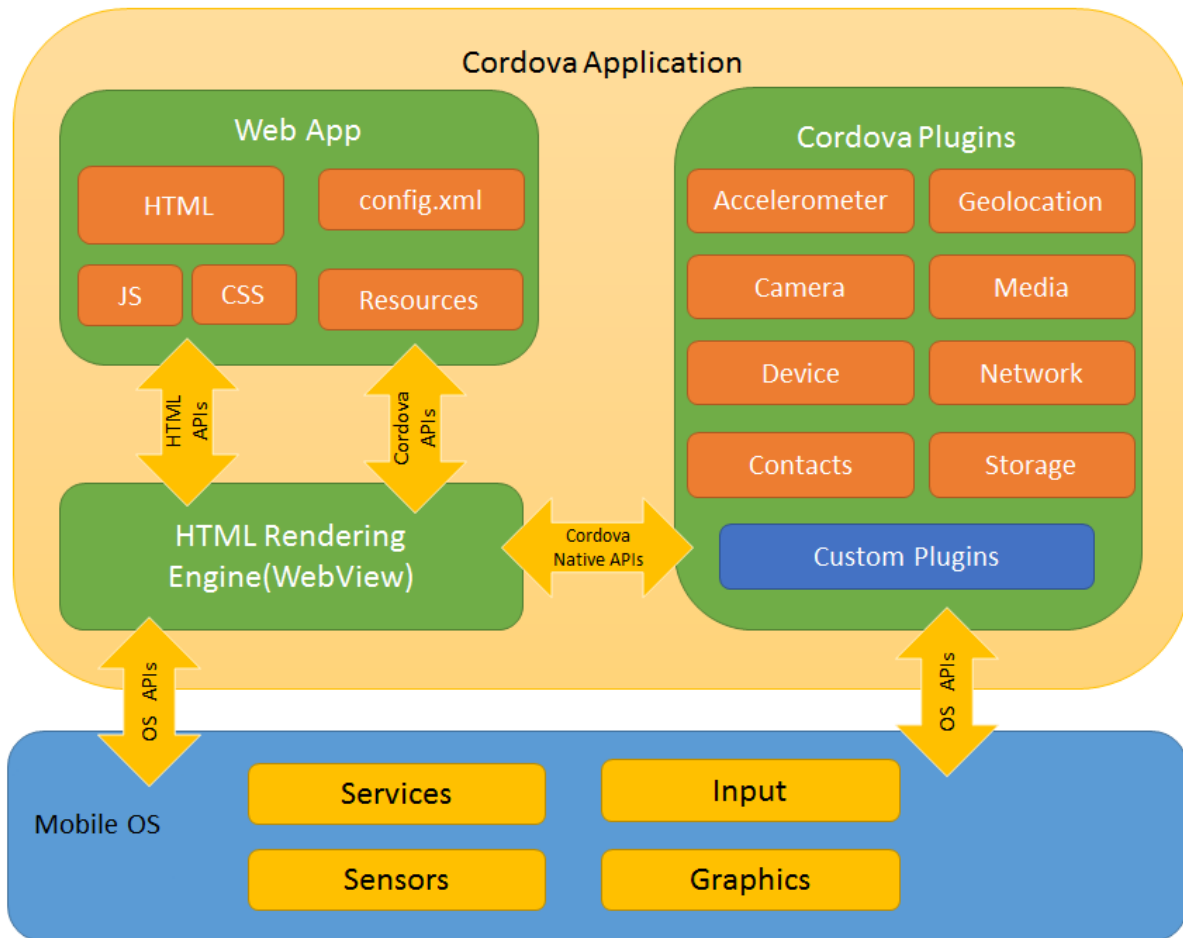
Hình 6.2: Logo Apache Cordova

Apache Cordova thường được sử dụng khi:

- Người phát triển ứng dụng di động muốn mở rộng ứng dụng từ một nền tảng sang nhiều nền tảng khác, mà không cần phải phát triển lại toàn bộ ứng dụng theo từng ngôn ngữ lập trình và công cụ riêng của từng nền tảng.
- Người phát triển ứng dụng Web muốn đưa ứng dụng lên nhiều nền tảng cũng như nhiều cửa hàng ứng dụng khác nhau.
- Người phát triển ứng dụng di động muốn pha trộn nhiều thành phần thuộc nền tảng di động gốc và các thành phần này có thể truy cập tới các API cấp thiết bị.

Kiến trúc

Có nhiều thành phần cấu thành nên một ứng dụng Cordova. Các thành phần chính và mối liên hệ giữa chúng được thể hiện thông qua sơ đồ sau:

Hình 6.3: Sơ đồ mối liên hệ các thành phần chính của một ứng dụng Cordova

- Thành phần Web View: cung cấp toàn bộ giao diện người dùng cho ứng dụng. Trên một số nền tảng, thành phần này còn có thể là một phần nhỏ của một ứng dụng lai lớn hơn tập hợp nhiều thành phần WebView khác.
- Thành phần Web App: đây là thành phần chứa toàn bộ mã nguồn ứng dụng. Ứng dụng được xây dựng như là một trang Web, với các tập tin CSS, JavaScript, hình ảnh,.. Thành phần này có một tập tin quan trọng là config.xml, tập tin này chứa những thông tin quan trọng về ứng dụng cũng như các thông số cần thiết quyết định việc ứng dụng sẽ được chạy như thế nào.
- Thành phần Plugins: thành phần plugins là một phần quan trọng của Cordova, cung cấp API để Cordova và các thành phần thuộc nền tảng gốc có thể giao tiếp với nhau, cho phép thực thi các mã nguồn nền tảng gốc thông qua JavaScript.

Các nền tảng hỗ trợ

	android	blackberry10	ios	Ubuntu	wp8 (Windows Phone 8)	windows (8.1, 10, Phone 8.1)	OS X
cordova CLI	✓ Mac, Windows, Linux	✓ Mac, Windows, Linux	✓ Mac	✓ Ubuntu	✓ Windows	✓	✓ Mac
Embedded WebView	✓	X	✓	✓	X	X	✓
Plugin Interface	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Hình 6.4: Bảng các nền tảng Apache Cordova hỗ trợ